

Государственное бюджетное общеобразовательное учреждение
Республики Крым
«Керченский учебно-воспитательный комплекс-интернат-лицей искусств»

РАССМОТРЕНО

Зав. историко-филологической
кафедрой
Протокол №__ от «__» _____ 2023
г.
_____ /Е.С.Анищенко

СОГЛАСОВАНО

Заместитель директора по МР
_____/Д.В. Соколова
«__» _____ 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

Приказ №__ от «__» _____ 2023
г.

Рабочая программа
«Тайны языкознания»
2-4 кл., 5-11 классы

Составитель:
Палёха В.П., учитель
украинского языка и
литературы,
высшей категории

Керчь, 2023 г

Пояснювальна записка

У рамках основної загальноосвітньої програми заняття з курсу «Таємниці мовознавства» проводяться як позаурочна діяльність чи у формі гурткової роботи.

I Вступ

Робочу програму з курсу «Таємниці мовознавства» 2-4 кл., 5-11 класів укладено на підставі нормативно-правових документів.

Федеральні документи:

1. Федеральний закон від 29.12.2012 р. №273-ФЗ «Про освіту в Російській Федерації»(зі змінами доповненнями)
2. Федеральний закон від 24.09.2022р. № 371-ФЗ «Про внесення змін до Федерального закону «Про освіту в Російській Федерації» і статтю 1 Федерального закону«Про обов'язкові вимоги в Російській Федерації»
- 3.Наказ Міністерства освіти Російської Федерації від 31.05.2021 р № 286 «Про затвердження федерального державного освітнього стандарту початкової загальної освіти» (зі змінами).
4. Наказ Міністерства освіти Російської Федерації від 31.05.2021 р № 287 Про затвердження федерального державного освітнього стандарту початкової загальної освіти» (зі змінами).
- 5.Наказ Міністерства освіти Російської Федерації від12.08.2022р №732 «Про внесення змін до федерального державного освітнього стандарту середньої загальної освіти, який затверджено наказом Міністерства освіти Російської Федерації від 17.05.2012 р №413»
6. Наказ Міністерства освіти Російської Федерації від 18.05.2023 р № 372 «Про затвердження Федеральної освітньої програми початкової загальної освіти».
7. Наказ Міністерства освіти Російської Федерації від 18.05.2023 р № 370«Про затвердження Федеральної освітньої програми основної загальної освіти».
- 8.Наказ Міністерства освіти Російської Федерації від 18.05.2023 р № 371«Про затвердження Федеральної освітньої програми середньої загальної освіти».
- 9.Наказ Міністерства освіти Російської Федерації від 21.09.2022 №858«Про затвердження федерального переліку підручників, які допущено до використання при реалізації мають державну акредитацію освітніх програм початкової загальної, основної загальної, середньої загальної освіти організаціями, які здійснюють освітню діяльність і встановлення граничного терміну використання вилучених підручників».

Регіональні документи:

1. Закон Республіки Крим від 06.07.2015 №131-ЗРК/2015 «Про освіту в Республіці Крим» (зі змінами та доповненнями).
2. Лист Міністерства освіти, науки та молоді Республіки Крим від 13.04.2023 р. № 1988/01-15 щодо навчальних планів загальноосвітніх організацій Республіки Крим на 2023/2024 навчальний рік.
3. Методичні рекомендації щодо ведення ділової документації у державних і муніципальних дошкільних освітніх і загальноосвітніх організаціях Республіки Крим.

4. Наказ Міністерства освіти Російської Федерації від 18.05.2023 р № 370 «Про затвердження Федеральної освітньої програми основної загальної освіти».
5. Наказ Міністерства освіти Російської Федерації від 18.05.2023 р № 371 «Про затвердження Федеральної освітньої програми середньої загальної освіти».
6. Наказ Міністерства освіти Російської Федерації від 18.05.2023 р № 372 «Про затвердження Федеральної освітньої програми початкової загальної освіти».
7. Навчальний план ДБОО Республіки Крим «КНВКІ ЛМ» на 2023/2024 навчальний рік.

Робоча програма курсу «Таємниці мовознавства» розрахована: у 2-4 кл. на 34 години (1г на тиждень), у 5-11класах на 68 годин (2 години на тиждень) відповідно до регіонального компоненту Федерального базисного навчального плану для освітніх закладів Російської Федерації.

II Зміст

Цілі

Основні цілі та завдання занять з курсу «Таємниці мовознавства» 2-4кл. та 5-11 класів полягають у наступному:

- **Оволодіння системою мовних знань і вмінь**, необхідних для використання в практичній діяльності, вивчення суміжних дисциплін, продовження освіти;
- **інтелектуальний розвиток**, формування якостей особистості, які необхідні людині для повноцінного життя в сучасному суспільстві: ясність і точність думки, критичності мислення, інтуїції, логічного мислення, здатності до подолання труднощів;
- **формування уяв** про ідеї і методи української мови, засоби моделювання явищ і процесів;
- **виховання** культури особистості, ставлення до української мови як до частини загальнолюдської культури, яка відіграє особливу роль у суспільному розвитку.

Загальнонавчальні вміння, навички і засоби діяльності.

Під час проведення занять з курсу «Таємниці мовознавства» в 2-4 кл. та 5-11 класах, роботи над формуванням в учнів перерахованих у програмі знань та умінь необхідно звертати увагу на те, щоб вони оволодівали уміннями загальнонавчального характеру, різнобічними засобами діяльності, набували досвіду.

- 1) вироблення стійкої потреби у вивченні української мови;
- 2) розвиток умінь і навичок спілкування, вільного вираження думок і почуттів у різних сферах приватного й суспільного життя на основі засвоєння базових мовленнєвих знань, вироблення умінь і навичок комунікативно виправдано користуватися засобами мови в різних життєвих ситуаціях під час сприймання, відтворення і створення висловлювань; оволодіння культурою мовлення;
- 3) формування в учнів базових орфоепічних, граматичних, лексичних, правописних, стилістичних умінь і навичок на основі засвоєння норм української літературної мови;
- 4) вироблення умінь сприймати мову як мистецьке явище, що має естетичну цінність;
- 5) формування гуманістичного світогляду, духовного світу учнів, моральних і естетичних переконань, засвоєння українських національних та загальнолюдських цінностей шляхом прилучення через мову до культурних надбань українського народу в контексті культури світової.

Результати навчання подані у Вимогах до рівня підготовки і надають систему підсумкових результатів навчання, які мають досягти учні. Ці вимоги структуровані за трьома компонентами: «знати/розуміти», «вміти», «використовувати надбані знання та уміння в практичній діяльності та повсякденному житті». При цьому останні два компоненти подані окремо за кожним із розділів змісту.

ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ

У результаті вивчення учень повинен

знати/розуміти:

- основні ознаки тексту, його будову; визначати тему та мету тексту, практично розрізняти типи і стильові особливості текстів; застосовувати здобуті знання про текст у процесі побудови власних висловлювань;
- основні ознаки речення; розрізняти і правильно інтонувати види речень за метою висловлювання та інтонацією; встановлювати логіко-граматичні зв'язки між членами речення; мати уявлення про словосполучення; розпізнавати та вживати однорідні члени і звертання в реченні; практично розрізняти прості і складні речення; застосовувати здобуті синтаксичні знання та міння у власному мовленні;
- назви значущих частин слова і знаходити їх у словах (у нескладних випадках); розпізнавати і добирати спільнокореневі слова; застосовувати знання про будову слова в мовленнєвій практиці;
- назви та істотні ознаки частин мови; розрізняти самостійні і службові частини мови; розпізнавати частини мови в текстах; правильно вживати граматичні форми частин мови в усних і письмових висловлюваннях;
- формування комунікативної, мовної, мовленнєвої, предметної, прагматичної, соціокультурної компетентності учнів на основі свідомого опанування мовної і мовленнєвої теорії; застосовувати знання в мовленнєвій практиці;
- збагачення словникового запасу учнів термінологічною лексикою та фразеологією; розрізняти види простих речень і їх відтінки значень; назви та істотні ознаки частин мови; розрізняти самостійні і службові частини мови; розпізнавати частини мови в текстах; правильно вживати граматичні форми частин мови в усних і письмових висловлюваннях;
- значення слів — назв предметів побуту, народних звичаїв; використовувати тематичні групи слів народознавчого змісту в мовленні;
- формули національного мовленнєвого етикету і використовувати їх під час спілкування; дотримуватися правил етикету під час спілкування з представниками різних вікових груп і статусів.

Курс «Таємниці мовознавства»

уміти:

- уважно слухати і розуміти текст, запам'ятовувати з одного прослуховування його фактичний зміст, послідовність подій, визначати основну думку висловлювання;

- будувати діалог з урахуванням ситуації та учасників спілкування, дотримуватися норм етикету; переказувати прослухані або прочитані тексти; створювати монологічні висловлювання комунікативного характеру;
- правильно та з розумінням читати тексти, які відповідають віковим можливостям учнів;
- будувати письмові перекази і твори з уживанням виражальних мовних засобів, висловленням власної думки, свого ставлення до того, про що йдеться в переказі або творі, дотриманням каліграфічних вимог і правописних норм у межах вивченого матеріалу;
- пояснювати смислові відношення між частинами складних речень; граматично-смислові особливості прямої і непрямой мови та їх призначення; використовувати здобуті знання у власному мовленні; уміти користуватися навчальними словниками різних типів;
- розрізняти самостійні і службові частини мови; розпізнавати частини мови в текстах; правильно вживати граматичні форми частин мови в усних і письмових висловлюваннях;
- каліграфічно і грамотно писати з голосу тексти з дотриманням вивчених правил орфографії і пунктуації; дотримуватися правил правопису під час побудови письмових зв'язних висловлювань;
- встановлювати комунікативні контакти під час виконання тих чи інших соціальних ролей; формувати уміння і навички доцільного використання мовних засобів у різних життєвих ситуаціях; розивати логічне й образне мислення.

КОНТРОЛЬ РІВНЯ НАВЧЕНОСТІ

Форми контролю: диктанти, перевірочні роботи, тести, а також різні форми творчих завдань.

III а) Календарно-тематичне планування на 2023-2024 н.р.

2 клас

№	Теми розділів	I чверть	II чверть	III чверть	IV чверть	Усього за рік
1	Навчання грамоти й розвиток мовлення	7	7	9	5	28
Види робіт						
1	Перевірочна робота	1		1		2
2	Диктант		1		1	2

3 клас

№	Теми розділів	I чверть	II чверть	III чверть	IV чверть	Усього за рік
1	Звуки й букви	7				7

2	Апостроф та Ъ		7			7
3	Текст. Речення. Слово.			9		9
4	Будова слова				5	5
Види робіт						
1	Перевірочна робота	1		1		2
2	Диктант		1		1	2

4 клас

№	Теми розділів	I чверть	II чверть	III чверть	IV чверть	Усього за рік
1	Речення	7				7
2	Частини мови. Іменник.		7			7
3	Іменник. Прикметник..			9		9
4	Займенник. Дієслово.				5	5
Види робіт						
1	Перевірочна робота	1		1		2
2	Диктант		1		1	2

III б) 5 клас

№	Теми розділів	I чверть	II чверть	III чверть	IV чверть	Усього за рік
1	Вступ	1				1
2	Повторення вивченого в початкових класах	4				4
3	Синтаксис . Пунктуація.	7	4			11
4	Пряма мова. Діалог.		5			5
5	Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія.			16		16
6	Лексикологія				3	3
7	Фразеологія				3	3
8	Будова слова. Словотвір. Орфографія				6	6
Види робіт						
1	Перевірочна робота	1	1	2	1	5
2	Аудіювання			1	1	2
3	Читання мовчки	1	1			2
4	Диктант		1		1	2
5	Переказ	1	1			2
6	Твір			1		1

6 клас

№	Теми розділів	I чверть	II чверть	III чверть	IV чверть	Усього за рік
1	Вступ	1				1
2	Повторення вивченого	2				2
3	Морфологія. Орфографія.	1				1
4	Іменник	9	1			10
5	Прикметник			8		8
6	Числівник			5		5
7	Займенник			5		5
8	Дієслово			6	5	11
9	Повторення вивченого за рік				6	6
Види робіт						

1	Перевірочна робота	1	1	2	1	5
2	Аудіювання			1	1	2
3	Читання мовчки	1	1			2
4	Диктант		1		1	2
5	Переказ	1	1			2
6	Твір			1		1

7 клас

№	Теми розділів	I чверть	II чверть	III чверть	IV чверть	Усього за рік
1	Вступ	1				1
2	Повторення вивченого	3				3
3	Дієприкметник як особлива форма дієслова	6	2			8
4	Дієприслівник як особлива форма дієслова		5			5
5	Прислівник як самостійна частина мови			5		5
6	Прийменник як службова частина мови			4		4
7	Сполучник як службова частина мови			2		2
8	Частка як службова частина мови				4	4
9	Вигук як особлива частина мови				2	2
Види робіт						
1	Перевірочна робота	1	1	2	1	5
2	Аудіювання			1	1	2
3	Читання мовчки	1	1			2
4	Диктант		1		1	2
5	Переказ	1	1			2
6	Твір			1		1

8 клас

№	Теми розділів	I чверть	II чверть	III чверть	IV чверть	Усього за рік
1	Вступ	2				2
2	Повторення та узагальнення вивченого. Пунктуація.	3				3
3	Синтаксис та пунктуація	6				6
4	Просте речення. Двоскладні речення	7	3			10
5	Одоскладні речення		11			11
6	Складне речення з різними видами зв'язку			5		5
7	Речення з ОЧ, ЗВ, ВС (словосполук., реченнями)			20		20
8	Цитата як передача чужого мовлення				5	5
Види робіт						
1	Перевірочна робота	1	1	2	1	5
2	Аудіювання			1	1	2
3	Читання мовчки	1	1			2
4	Диктант		1		1	2
5	Переказ	1	1			2
6	Твір			1		1

9 клас

№	Теми розділів	I чверть	II чверть	III чверть	IV чверть	Усього за рік
---	---------------	-------------	--------------	---------------	--------------	------------------

1	Вступ	1				1
2	Повторення вивченого	1				1
3	Складне речення Складносурядне речення	3				3
4	Складнопідрядні речення	4	3			7
5	Безсполучникове складне речення		6			6
6	Складне речення з різними видами зв'язку			5		5
7	Лінгвістика тексту			2		2
8	Узагальнення і систематизація вивченого в 5-9 класах			6	13	19
Види робіт						
1	Перевірочна робота	1	1	2	1	5
2	Аудіювання			1	1	2
3	Читання мовчки	1	1			2
4	Диктант		1		1	2
5	Переказ	1	1			2
6	Твір			1		1

10 клас

№	Теми розділів	I чверть	II чверть	III чверть	IV чверть	Усього за рік
1	Вступ	1				1
2	Рівні мовної системи. Норми літерат. мови	6				6
3	Поглиблення і систематизація найважливіших відомостей з орфоєпії, фонетики, стилістики	6				6
4	Поглиблення і систематизація найважливіших відомостей з будови слова, словотвору	11				11
5	Поглиблення і систематизація найважливіших відомостей з лексики, фразеології, стилістики		12			12
6	Поглиблення і систематизація найважливіших відомостей з морфології, стилістики		9			9
Види робіт						
1	Перевірочна робота	1	1	2	1	5
2	Аудіювання			1		1
3	Читання мовчки	1				1
4	Диктант		1		1	2
5	Переказ	1		1		2
6	Твір		1	1		2

11 клас

№	Теми розділів	I чверть	II чверть	III чверть	IV чверть	Усього за рік
1	Вступ	1				1
2	Поглиблення і систематизація найважливіших відомостей з синтаксису, пунктуації, лінгвістики тексту і стилістики	1				1
3	Культура мовлення	14				14
4	Орфографічно-пунктуаційний практикум		6			6

5	Основи риторики		5			5
Види робіт						
1	Перевірочна робота	1	1	2	1	5
2	Аудіювання			1		1
3	Читання мовчки	1				1
4	Диктант		1		1	2
5	Переказ	1		1		2
6	Твір		1		1	2